

Letošnji velesejem bo imel predvsem trgovski značaj

Intervju z direktorjem Zagrebškega velesejma tov. Snidaršićem

Kot smo že poročali, je tržaški velesejem obiskal direktor Mednarodnega Zagrebškega velesejma Ivan Snidaršić. Zagrebški velesejem ima v Jugoslaviji velik pomen, ker je prejel tradicijo in dediščino treh bivših jugoslovanskih velesejmov, to je ljubljanskega, beogradskega in zagrebškega. Pa tudi v Trstu je ta velesejem zelo znan prebivalstvu, ki ga je obiskovalo vsako leto.

Zanimanje za Zagrebški velesejem raste iz leta v leto tako doma, kot v inozemstvu. Vsako leto je večji njegov pomen, ker se vsako leto več industrijska zmogljivost nove Jugoslavije.

Mi smo izrabili priliko, in se obrnili na tov. Snidaršića in ga prosili, da nam da nekaj pojasnil o letošnjem zagrebškem velesejmu. Tov. Snidaršić je zelo rad ustrejel naši radovednosti.

V Jugoslaviji sedaj spreminjajo vso gospodarsko strukturo v okviru zakona o delavskih svetih. Prav v tej zvezi, se je tudi moral spremeniti značaj velesejma, posebno če upoštevamo vrsto novih finančnih in valutnih predpisov.

«Letošnji velesejem bo imel predvsem trgovski značaj. Na njem bodo razstavljala vsa izvozna in uvozna podjetja poleg kmetijskih obdelovalnih združenj. Ta podjetja ne bodo več razstavljala v okviru odgovarjajočega ministrstva, temveč samostojno. Te spremembe so v skladu s spremembami, ki so bile razglašene v zadnjem času tako v gospodarstvu, kakor v upravi, in ki vodijo k decentralizaciji ne samo uprave, temveč tudi zunanje trgovine.

Litostroj na velesejmu v Smirni

Na letošnjem turskem velesejmu, ki bo avgusta v Smirni, bo razstavljala poleg drugih tudi Litostroj. To je prvič, da nastopa s svojimi proizvodi Litostroj na svetovnem trgu na razstavi, ki ima izrazito trgovski značaj.

Na velesejmu bo razstavljena spiralna turbina, ki jo je izdelal delovalni kolektiv Litostroja za hidrocentralo Zavrte pri Senti. Francoski zavrt tipa «HC Moste», ena hidravlična in pet ročnih zapornic za vodo ter vodni črpalki in sicer ena sestavljena, druga pa razstavljena. Razen tega bodo na velesejmu razstavili večje število fotografij jugoslovanskih novih hidrocentral, za katere je izdelal turbine Litostroj.



Učiteljica v gluhonemnici pojasnjuje dijakinjam iz Portoroža pomen grafikonov in statistik

Jose del Barrio

2.

Rekel sem že, da je bila v času vojne splošna panika KPS pravila, kar je pripomnilo, da je KPS postala velika partija z množični zavzetosti, ki so jo splošnovalne stranke z nasprotnimi političnimi ideologijami ter celo sovražniki. Vse to ni preprečilo, da je naša vojna doživela tako kot KPS, čeprav je v vodstvu te partije obstajala pomembna razlika v tolačenju vloge teh strank v odgovarjajočih conah in skupne vloge v španski revoluciji. Zdržena socialistična partija Katalonije je imela svojo predstavnika v avtonomni Kataloniji, pomemben in velik je bil njen vpliv na splošno politično

linijo Katalonije. V splošni delavski zvezi Katalonije (KGT) ni imela pomembnega ideološkega nasprotja. (KGT je imela preko 600.000 članov). Prava sila Zdržene socialistične partije Katalonije je lahko ocenjena po tem, kar je navedeno statistične podatke iz tistega časa, ko je znalo skupno število onih, ki so bili v delovnem odnosu, 1.270.000 oseb, izmed katerih je bilo 736.000 delavskih delavcev. V osnovni industriji Katalonije, t. j. tekstilni in kovinskih je delalo 207.000 o. 90.000 oseb. Nacionalna konfederacija dela (Confederación Nacional del Trabajo - CNT) - anarhistična razpoloženja, je imela ob koncu vojne 700.000 članov. Zdržena socialistična partija Katalonije je bila najmočnejša partija tako po številu članov in sestavi, kakor tudi po svoji politični osnovi. Njena temeljna sila je stonela na tisočih naših političnih zrelh in v dobi večine revolucionarne borbe preživetih delavskih proletariata.

Zdržena socialistična partija Katalonije je pristopila h Kominterni, ker se je njeno stališče naslanjalo na odloke VII. kongresa Kominterni, ki se nanašajo na politično edinstvo proletariata v vseh delih in katere so

Prav zato je tem važnejše, da ne bodo več nakupi in prodaje na velesejmu centralizirani, temveč bodo kupovala podjetja sama zase. Prav tako bodo kupovale tudi kmetijske obdelovalne zadruge, ki bodo na račun prodanih izdelkov dobile potrebne denarje. Celotno kupovanje bo razdeljeno na dve glavni skupini. Skupina A, to je kupovanje in prodaja države za ključne objekte kapitalne izgradnje, nakup potrebnih strojev, surovin in tovarniške opreme; za večje električne centrale, zgradnje večjih tovarnih, ladij itd. Načrt B pa se bo finansiral iz dela deviz, ki ostane izvoznim podjetjem.

Vsa izvozna in uvozna podjetja bodo zaključevala na sejmopolnomu samostojno dogovore in kupovala ter prodajala svoje blago v okviru kontingentov določenih za posamezne države.

Zaradi izpremenjenega načina na trgovanje in zaradi novega značaja velesejma bo verjetno tudi zunanja slika velesejma nekoliko drugačna in se bo spremenila vrsta razstavljenih blaga.

«Popolnoma točno. Na velesejmu bodo razstavljala uvozna in izvozna podjetja in to samo oni proizvajalci, ki so namenjeni za izvoz. Tuje trgovce so pa tako že do sedaj razstavljale samo oni izdelki, ki so jih namenjavale izvoziti v Jugoslavijo. Vendar pa bo del prostora posvečen uspehom v izgradnji industrije in to predvsem zato, da se bodo lahko uvozniki orienrirali in jasno videli kakšno blago predvsem rabi jugoslovanske industrije.

Ves prostor 18.000 kv. m bo razdeljen tako, da bo nov del velesejma, ki je bil zgrajen 1949. leta namenjen tujim razstavljalcem, stari del pa domačinom.

Trgovski karakter velesejma bo poudarjen tudi s tem, da bosta dva posebna dneva posvečena trgovini, to bo 15. septem, in 25. septem, ko bodo lahko velesejem obiskali samo poslovni ljudje in da bosta vsak dan dve uri posvečeni poslom t. j. od 5 do 7, ko bo velesejem odprt prav tako samo za trgovske interese.

Moramo namreč upoštevati, da je zagrebški velesejem eden izmed najbolj obiskanih v Evropi, saj pride povprečno 27 obiskovalcev na 1 kv. m prostora. Zato smo nujno morali dobiti primeren način, da olajšamo zaključevanje trgovskih poslov.

Učni uspehi gojenec z avda so naslednji: 7 odst. je odličnjakov, 52 odst. prav dobrih, 34 odst. dobrih, 3,5 odst. zadostnih in ostalo nezadostnih. Četrta soka nudi obiskovalcu splošen pregled problematike z avda samega, položaja v predprilski Jugoslaviji, sedanjosti LR Sloveniji, položaja svetovnega pregleda položaja gluhonemne mladine. V tem delu razstave je razvidna vsa skrb socialistične Jugoslavije ne samo do gluhe, temveč do defektne mladine sploh. Podatki na tabelah zgornje prikazujejo, kaj so vzroki gluhosti. Zelo je nevarna doba za otroke od rojstva do nekakšnega leta starosti. Takrat se radi pojavijo razne bolezni kot ošpice, davica, ušesno vnetje, škrlatinka, meningitis, otroška paraliza, strah in drugo. Ne smemo mimo dejstva, da je gluhota socialna bolezen, ko bo življenje urejeno, da ne bo več občutljivi pomanjkanja in revščine, ko se bo življenjski standard še bolj izboljšal, tedaj bo tudi to zlo v veliki meri odpadlo. Do sedaj je bil največji odstotek v družinah industrijskih delavcev in kmetov.

Leta je bilo na zavodu od 87 gojencev 8 otrok iz NOB, 14 sinov talcev in drugih, 11 brez očeta, 5 brez matere, 6 otrok

Koliko tujih držav se je do sedaj prijavilo za velesejem in kdaj boste zaključili vpisovanje?

«Predvidoma bomo zaključili vpisovanje tujih držav in tujih podjetij konec tega meseca, vendar lahko računamo na marsikatero prijavo tudi pozneje.

Do sedaj se je prijavilo oko li 15 tujih držav, med njimi je Italija, Francija, Anglija, Nemčija, Belgija, Avstrija, Holandska in Svoobodna Tržaško ozemlje. Nekateri izmed teh držav bodo zastopane z uradnimi razstavami, druge pa samo z važnejšimi trgovskimi.

Prihajujemo zelo velik navali tujih obiskovalcev med njimi tudi Tržačane. Za velesejem so odobrili posebni popusti, tako za obiskovalce kot za razstavjalce in to 70 odst. popusta na vseh železnih in na vseh hotelih. Obenem bodo izdane posebne objave pri izstavitvi vizumov.

Prisrčno se zahvaljujemo direktorju Zagrebškega velesejma tov. Snidaršiću za njegovo pojasnilo in to v imenu naših bralcev, kakor tudi onih številnih obiskovalcev Zagrebškega velesejma, ki bodo tudi letos našli čas in obiskali med 15. in 30. septembrom Zagreb in njegovo velesejem.

S.B.

TRG PONTEROSSO kakor ga ne vidimo vsak dan



Ob prvi razstavi gluhonemne mladine v Portorožu

GLUHONEMNI ČLOVEŠKE PRAVICE IN NE USMLJENJA

Tako vidim med drugim preprosto ribo gojenke Angeline Renko iz II. Bistrice, ki kaže, kako so ji fašisti pokazali den in odnoli edinega prašča. Dve veliki ilustraciji predstavljata zimo v Istri in zimo v Sloveniji. Ti dve sta napravila Karel Merlak in Aljo Pilastro, ki sta najboljša v zavodu.

Gojenci imajo tudi postajo mladih tehnikov, ki razstavljajo lepo izdelane barke, golbe, lase, piramide, zrakoplove in drugo.

Gojenci zavoda so bili tudi na izletu gluhonemne mladine v Subotici, kjer je nastopalo 900 gluhonemnih. Delegacija iz Portoroža je takrat dobila v darilo velik vrč za kavo s pladnjem, bosanski umetni ročni izdelki.

Učni uspehi gojenec z avda so naslednji: 7 odst. je odličnjakov, 52 odst. prav dobrih, 34 odst. dobrih, 3,5 odst. zadostnih in ostalo nezadostnih. Četrta soka nudi obiskovalcu splošen pregled problematike z avda samega, položaja v predprilski Jugoslaviji, sedanjosti LR Sloveniji, položaja svetovnega pregleda položaja gluhonemne mladine. V tem delu razstave je razvidna vsa skrb socialistične Jugoslavije ne samo do gluhe, temveč do defektne mladine sploh. Podatki na tabelah zgornje prikazujejo, kaj so vzroki gluhosti. Zelo je nevarna doba za otroke od rojstva do nekakšnega leta starosti. Takrat se radi pojavijo razne bolezni kot ošpice, davica, ušesno vnetje, škrlatinka, meningitis, otroška paraliza, strah in drugo. Ne smemo mimo dejstva, da je gluhota socialna bolezen, ko bo življenje urejeno, da ne bo več občutljivi pomanjkanja in revščine, ko se bo življenjski standard še bolj izboljšal, tedaj bo tudi to zlo v veliki meri odpadlo. Do sedaj je bil največji odstotek v družinah industrijskih delavcev in kmetov.

Leta je bilo na zavodu od 87 gojencev 8 otrok iz NOB, 14 sinov talcev in drugih, 11 brez očeta, 5 brez matere, 6 otrok

brez matere in očeta. Na zavodu sta poučevala dva učitelja in ena hospitantka. Na ljubljansko gluhonemnico je bilo poslanih 19 gojencev, dva sta bila odpušena, ker se jima je stanje izboljšalo.

Ker je večina oskrbovancev v takih razmerah, da jih starši ne morejo vzdrževati, daje so socialistična država veliko pomoč v denarju. Tako postanejo defektni otroci koristni člani človeške družbe. Kje in kako so zaposleni, bom navedel ob zaključku.

SLIKA STANJA ZAVODOV ZA GLUHONEMNE V PREDPRILSKI JUGOSLAVIJI. DANES V FLRI IN V SVETU

Predprilaska Jugoslavija je imela 5 štiri zavode za gluhonemne. Od teh je tri podedovala po Avstriji in ustanovila samo enega v Jagodini. Danes je v socialistični Jugoslaviji že 11 zavodov za gluhonemne, 4 nadaljnji pa so v gradnji. Ti zavodi so v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu in Jagodini. V teh 11 zavodih je 1181 gojencev s 122 učnimi močmi. Ker je še pomanjkanje prostorov, se skuša tudi to vprašanje povoljno rešiti.

Nadalje izve obiskovalec te razstave, da je bilo leta 1937 na svetu 782 zavoda za gluhonemne. Po kontinentih je prednjačila Evropa s 450 zavodi (največ Anglija, nato Nemčija, Francija in Italija). V Aziji je bilo 121 Zavodov, kjer je prednjačila Japonska s 80 zavodi. V Ameriki so imeli 200 zavodov, od teh ZDA 138. V Avstraliji so obstajali samo 4 zavodi.

Tako zvara socialistična Rusija je klub veljanskemu številu prebivalcev imela samo 15 zavodov. Nova Jugoslavija je med tiste napredne države, ki skrbijo za vse. Absolventi zavodov za gluhonemne zavzemajo danes razna mesta kot zobotehnik, litograf, knjigovez, tiskarji, akademski kiparji, mehaniki in podobno.

Leta 1948 je bilo ustanovljeno v Jugoslaviji Zdrženje gluhonemnih, ki ima danes odbore v vseh republikah. Zdrženje šteje 4032 članov v vseh republikah, 12 poverjenstev oblastnega značaja in 35 okrajnih odborov.

V stari Jugoslaviji je bilo med gluhimi 85 odstotkov nepismenih, kar je dajalo pečat »k r b i« tedanjega režima. Zdrženje gluhonemnih rešuje danes to važno vprašanje. Do sedaj je izvedlo popis okoli 3000 soloboznih gluhih otrok. Odprlo je 25 kulturnih domov, 17 knjižnic, 39 tečajev za analifabte, 5 izobraževalnih tečajev in organiziralo nad 200 predavanj. Zdrženje ima tudi svoj prevajalski center in je prevedlo iz 12 jezikov že več knjig.

Gluhi imajo tudi svoje KUD z recitacijskimi, folklornimi in dramskimi skupinami.

Gospodarsko ekonomsko delo Zdrženja se kaže v naslednjem: V lastnih delavnicah je zaposlilo 241 gluhih, na državnem sektorju 1482. V lastnih delavnicah je usposobil 42 gluhih, v državnih pa 559. Poleg tega ima 11 strokovnih šol iz 24 lastnih delavnic. Izpite je položilo 120 učencev. Zdrženje skrbi za 23 internatov s 361 učenci.

Zdrženje je sestavilo tudi osnutek zakona o zaščiti gluhih, ki ga bo jugoslovanska delegacija predložila v obdobju za mednarodni kongresu za gluhe, ki bo letos v Rimu.

NAD 200 UDARNIKOV MED GLUHIMI V DELOVNIH BRIGADAH.

Več let 1949 so tudi gluhim FLRJ ustanovili svojo delovno brigado »Pavel Korčagin«, ki je imela 150 članov. Postala je 11 krat udarna in dvakrat odlikovana z redom dela prve stopnje. Druga brigada »Milovan Djilas« ima 183 člane in pomaga graditi gluhonemnim v Zemunu. Napravila je 9945 delovnih dni. Tretja brigada tu »Milovan Djilas« ima 95 članov ter pomaga graditi zvezno letovišče v Bulgariji in je haptavila »1948« delovnih dni. Četrta brigada, ki nosi isto ime je bila ustanovljena leta 1948 in tudi pomaga graditi gluhonemnim v Zemunu. Snuje pa se še ena, ki bo dala svojo pomoč pri gradnji proge Dobol - Banjaluka.

Med 200 udarniki svojih gluhih je bil že 28 takih, ki so bili povaljevali in 11 odlikovanih. Med njimi je mnogo takih, ki imajo partizansko spomenico.

Z istočasnim reševanjem svojih problematike pomagajo tudi gluhim v novi Jugoslaviji graditi socializem.

Usoda gluhonemnih je bila v stari Jugoslaviji naslednja: Od

prvega do 6 leta brez vzgoje, od 6 do 14 leta je, če je imel srečo, prišel na kak zavod, od 14 leta dalje do smrti pa je bil prepuščen sam sebi. Bil je v »rapotje« sebi in družbi, ki je redila s tem, da mu je izkazovala »usmiljenje«, ki tako bolj tistega, ki ga je prisljen, kot pa tistega, ki ga je prisljen. Med 200 udarniki svojih gluhih je bil že 28 takih, ki so bili povaljevali in 11 odlikovanih. Med njimi je mnogo takih, ki imajo partizansko spomenico.

Z istočasnim reševanjem svojih problematike pomagajo tudi gluhim v novi Jugoslaviji graditi socializem.

Usoda gluhonemnih je bila v stari Jugoslaviji naslednja: Od

prvega do 6 leta brez vzgoje, od 6 do 14 leta je, če je imel srečo, prišel na kak zavod, od 14 leta dalje do smrti pa je bil prepuščen sam sebi. Bil je v »rapotje« sebi in družbi, ki je redila s tem, da mu je izkazovala »usmiljenje«, ki tako bolj tistega, ki ga je prisljen, kot pa tistega, ki ga je prisljen. Med 200 udarniki svojih gluhih je bil že 28 takih, ki so bili povaljevali in 11 odlikovanih. Med njimi je mnogo takih, ki imajo partizansko spomenico.

Z istočasnim reševanjem svojih problematike pomagajo tudi gluhim v novi Jugoslaviji graditi socializem.

Usoda gluhonemnih je bila v stari Jugoslaviji naslednja: Od

prvega do 6 leta brez vzgoje, od 6 do 14 leta je, če je imel srečo, prišel na kak zavod, od 14 leta dalje do smrti pa je bil prepuščen sam sebi. Bil je v »rapotje« sebi in družbi, ki je redila s tem, da mu je izkazovala »usmiljenje«, ki tako bolj tistega, ki ga je prisljen, kot pa tistega, ki ga je prisljen. Med 200 udarniki svojih gluhih je bil že 28 takih, ki so bili povaljevali in 11 odlikovanih. Med njimi je mnogo takih, ki imajo partizansko spomenico.

Z istočasnim reševanjem svojih problematike pomagajo tudi gluhim v novi Jugoslaviji graditi socializem.

Usoda gluhonemnih je bila v stari Jugoslaviji naslednja: Od

prvega do 6 leta brez vzgoje, od 6 do 14 leta je, če je imel srečo, prišel na kak zavod, od 14 leta dalje do smrti pa je bil prepuščen sam sebi. Bil je v »rapotje« sebi in družbi, ki je redila s tem, da mu je izkazovala »usmiljenje«, ki tako bolj tistega, ki ga je prisljen, kot pa tistega, ki ga je prisljen. Med 200 udarniki svojih gluhih je bil že 28 takih, ki so bili povaljevali in 11 odlikovanih. Med njimi je mnogo takih, ki imajo partizansko spomenico.

Z istočasnim reševanjem svojih problematike pomagajo tudi gluhim v novi Jugoslaviji graditi socializem.

Usoda gluhonemnih je bila v stari Jugoslaviji naslednja: Od

prvega do 6 leta brez vzgoje, od 6 do 14 leta je, če je imel srečo, prišel na kak zavod, od 14 leta dalje do smrti pa je bil prepuščen sam sebi. Bil je v »rapotje« sebi in družbi, ki je redila s tem, da mu je izkazovala »usmiljenje«, ki tako bolj tistega, ki ga je prisljen, kot pa tistega, ki ga je prisljen. Med 200 udarniki svojih gluhih je bil že 28 takih, ki so bili povaljevali in 11 odlikovanih. Med njimi je mnogo takih, ki imajo partizansko spomenico.

Z istočasnim reševanjem svojih problematike pomagajo tudi gluhim v novi Jugoslaviji graditi socializem.

Usoda gluhonemnih je bila v stari Jugoslaviji naslednja: Od

prvega do 6 leta brez vzgoje, od 6 do 14 leta je, če je imel srečo, prišel na kak zavod, od 14 leta dalje do smrti pa je bil prepuščen sam sebi. Bil je v »rapotje« sebi in družbi, ki je redila s tem, da mu je izkazovala »usmiljenje«, ki tako bolj tistega, ki ga je prisljen, kot pa tistega, ki ga je prisljen. Med 200 udarniki svojih gluhih je bil že 28 takih, ki so bili povaljevali in 11 odlikovanih. Med njimi je mnogo takih, ki imajo partizansko spomenico.

Z istočasnim reševanjem svojih problematike pomagajo tudi gluhim v novi Jugoslaviji graditi socializem.

Usoda gluhonemnih je bila v stari Jugoslaviji naslednja: Od

prvega do 6 leta brez vzgoje, od 6 do 14 leta je, če je imel srečo, prišel na kak zavod, od 14 leta dalje do smrti pa je bil prepuščen sam sebi. Bil je v »rapotje« sebi in družbi, ki je redila s tem, da mu je izkazovala »usmiljenje«, ki tako bolj tistega, ki ga je prisljen, kot pa tistega, ki ga je prisljen. Med 200 udarniki svojih gluhih je bil že 28 takih, ki so bili povaljevali in 11 odlikovanih. Med njimi je mnogo takih, ki imajo partizansko spomenico.

Z istočasnim reševanjem svojih problematike pomagajo tudi gluhim v novi Jugoslaviji graditi socializem.

Usoda gluhonemnih je bila v stari Jugoslaviji naslednja: Od

prvega do 6 leta brez vzgoje, od 6 do 14 leta je, če je imel srečo, prišel na kak zavod, od 14 leta dalje do smrti pa je bil prepuščen sam sebi. Bil je v »rapotje« sebi in družbi, ki je redila s tem, da mu je izkazovala »usmiljenje«, ki tako bolj tistega, ki ga je prisljen, kot pa tistega, ki ga je prisljen. Med 200 udarniki svojih gluhih je bil že 28 takih, ki so bili povaljevali in 11 odlikovanih. Med njimi je mnogo takih, ki imajo partizansko spomenico.

Z istočasnim reševanjem svojih problematike pomagajo tudi gluhim v novi Jugoslaviji graditi socializem.

Usoda gluhonemnih je bila v stari Jugoslaviji naslednja: Od

prvega do 6 leta brez vzgoje, od 6 do 14 leta je, če je imel srečo, prišel na kak zavod, od 14 leta dalje do smrti pa je bil prepuščen sam sebi. Bil je v »rapotje« sebi in družbi, ki je redila s tem, da mu je izkazovala »usmiljenje«, ki tako bolj tistega, ki ga je prisljen, kot pa tistega, ki ga je prisljen. Med 200 udarniki svojih gluhih je bil že 28 takih, ki so bili povaljevali in 11 odlikovanih. Med njimi je mnogo takih, ki imajo partizansko spomenico.

Z istočasnim reševanjem svojih problematike pomagajo tudi gluhim v novi Jugoslaviji graditi socializem.

Usoda gluhonemnih je bila v stari Jugoslaviji naslednja: Od

prvega do 6 leta brez vzgoje, od 6 do 14 leta je, če je imel srečo, prišel na kak zavod, od 14 leta dalje do smrti pa je bil prepuščen sam sebi. Bil je v »rapotje« sebi in družbi, ki je redila s tem, da mu je izkazovala »usmiljenje«, ki tako bolj tistega, ki ga je prisljen, kot pa tistega, ki ga je prisljen. Med 200 udarniki svojih gluhih je bil že 28 takih, ki so bili povaljevali in 11 odlikovanih. Med njimi je mnogo takih, ki imajo partizansko spomenico.

Z istočasnim reševanjem svojih problematike pomagajo tudi gluhim v novi Jugoslaviji graditi socializem.

Usoda gluhonemnih je bila v stari Jugoslaviji naslednja: Od

prvega do 6 leta brez vzgoje, od 6 do 14 leta je, če je imel srečo, prišel na kak zavod, od 14 leta dalje do smrti pa je bil prepuščen sam sebi. Bil je v »rapotje« sebi in družbi, ki je redila s tem, da mu je izkazovala »usmiljenje«, ki tako bolj tistega, ki ga je prisljen, kot pa tistega, ki ga je prisljen. Med 200 udarniki svojih gluhih je bil že 28 takih, ki so bili povaljevali in 11 odlikovanih. Med njimi je mnogo takih, ki imajo partizansko spomenico.

Z istočasnim reševanjem svojih problematike pomagajo tudi gluhim v novi Jugoslaviji graditi socializem.

Usoda gluhonemnih je bila v stari Jugoslaviji naslednja: Od

prvega do 6 leta brez vzgoje, od 6 do 14 leta je, če je imel srečo, prišel na kak zavod, od 14 leta dalje do smrti pa je bil prepuščen sam sebi. Bil je v »rapotje« sebi in družbi, ki je redila s tem, da mu je izkazovala »usmiljenje«, ki tako bolj tistega, ki ga je prisljen, kot pa tistega, ki ga je prisljen. Med 200 udarniki svojih gluhih je bil že 28 takih, ki so bili povaljevali in 11 odlikovanih. Med njimi je mnogo takih, ki imajo partizansko spomenico.

Z istočasnim reševanjem svojih problematike pomagajo tudi gluhim v novi Jugoslaviji graditi socializem.

Usoda gluhonemnih je bila v stari Jugoslaviji naslednja: Od

prvega do 6 leta brez vzgoje, od 6 do 14 leta je, če je imel srečo, prišel na kak zavod, od 14 leta dalje do smrti pa je bil prepuščen sam sebi. Bil je v »rapotje« sebi in družbi, ki je redila s tem, da mu je izkazovala »usmiljenje«, ki tako bolj tistega, ki ga je prisljen, kot pa tistega, ki ga je prisljen. Med 200 udarniki svojih gluhih je bil že 28 takih, ki so bili povaljevali in 11 odlikovanih. Med njimi je mnogo takih, ki imajo partizansko spomenico.

Z istočasnim reševanjem svojih problematike pomagajo tudi gluhim v novi Jugoslaviji graditi socializem.

Usoda gluhonemnih je bila v stari Jugoslaviji naslednja: Od

prvega do 6 leta brez vzgoje, od 6 do 14 leta je, če je imel srečo, prišel na kak zavod, od 14 leta dalje do smrti pa je bil prepuščen sam sebi. Bil je v »rapotje« sebi in družbi, ki je redila s tem, da mu je izkazovala »usmiljenje«, ki tako bolj tistega, ki ga je prisljen, kot pa tistega, ki ga je prisljen. Med 200 udarniki svojih gluhih je bil že 28 takih, ki so bili povaljevali in 11 odlikovanih. Med njimi je mnogo takih, ki imajo partizansko spomenico.

Z istočasnim reševanjem svojih problematike pomagajo tudi gluhim v novi Jugoslaviji graditi socializem.

Usoda gluhonemnih je bila v stari Jugoslaviji naslednja: Od

prvega do 6 leta brez vzgoje, od 6 do 14 leta je, če je imel srečo, prišel na kak zavod, od 14 leta dalje do smrti pa je bil prepuščen sam sebi. Bil je v »rapotje« sebi in družbi, ki je redila s tem, da mu je izkazovala »usmiljenje«, ki tako bolj tistega, ki ga je prisljen, kot pa tistega, ki ga je prisljen. Med 200 udarniki svojih gluhih je bil že 28 takih, ki so bili povaljevali in 11 odlikovanih. Med njimi je mnogo takih, ki imajo partizansko spomenico.

Z istočasnim reševanjem svojih problematike pomagajo tudi gluhim v novi Jugoslaviji graditi socializem.

Usoda gluhonemnih je bila v stari Jugoslaviji naslednja: Od

prvega do 6 leta brez vzgoje, od 6 do 14 leta je, če je imel srečo, prišel na kak zavod, od 14 leta dalje do smrti pa je bil prepuščen sam sebi. Bil je v »rapotje« sebi in družbi, ki je redila s tem, da mu je izkazovala »usmiljenje«, ki tako bolj tistega, ki ga je prisljen, kot pa tistega, ki ga je prisljen. Med 200 udarniki svojih gluhih je bil že 28 takih, ki so bili povaljevali in 11 odlikovanih. Med njimi je mnogo takih, ki imajo partizansko spomenico.

Z istočasnim reševanjem svojih problematike pomagajo tudi gluhim v novi Jugoslaviji graditi socializem.

Usoda gluhonemnih je bila v stari Jugoslaviji naslednja: Od

prvega do 6 leta brez vzgoje, od 6 do 14 leta je, če je imel srečo, prišel na kak zavod, od 14 leta dalje do smrti pa je bil prepuščen sam sebi. Bil je v »rapotje« sebi in družbi, ki je redila s tem, da mu je izkazovala »usmiljenje«, ki tako bolj tistega, ki ga je prisljen, kot pa tistega, ki ga je prisljen. Med 200 udarniki svojih gluhih je bil že 28 takih, ki so bili povaljevali in 11 odlikovanih. Med njimi je mnogo takih, ki imajo partizansko spomenico.

Z istočasnim reševanjem svojih problematike pomagajo tudi gluhim v novi Jugoslaviji graditi socializem.

Usoda gluhonemnih je bila v stari Jugoslaviji naslednja: Od

prvega do 6 leta brez vzgoje, od 6 do 14 leta je, če je imel srečo, prišel na

VREME

Včeraj ob 19. uri je bil zračni pritisk 763,8, toplota 24,0 (najvišja med dnevom 26,3, najnižja 17,2), vlaga 60 odstotkov, veter severozahodnik 10 km, nebo pokrito 6/10, morje lano razgibano, vidljivost 20 km, toplota morja 25,0 — Za danes predvideva vremenska razpoved nekaj oblačnosti, možnost krajevnih neviht. Vendar se bo vreme že danes precej izboljšalo.

STRAN 4

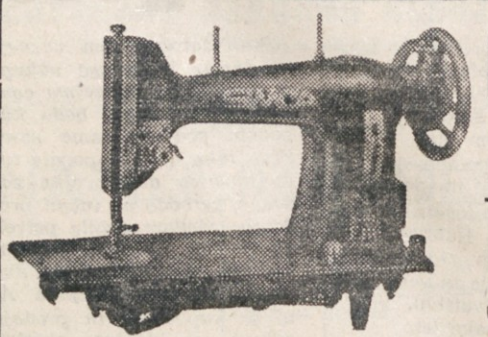
ZADNJA POROČILA

PRIMORSKI DNEVNIK

90. JUNIJA 1951

Današnje najvažnejše oddaje:
Jug. cona Trsta: 14.35: Odločki iz Donizetijevih oper: 18.30: Na harmoniko igra Avgust Stanko. — Slovenija: 14.00: Iz solističnih skladb Gajmira Kreka; 21.20: Komorna dela Antonia Dvoraka. — Trst II: 12.10: Popoldanski koncert: 22.00: Čajkovski: Simfonija Manfred. — Trst I: 13.25: Tu pa tam po svetu; 16.30: Oberon.

RADIO



Staroznana
trrdka
TULIAK

vam nudi najboljše jamstvo

Sivalni stroji najboljših svetovnih tovarn, tuji in domači, industrijski in družinski, specialni za šivanje nazaj in naprej, pritrjevanje gumbov, čipk, vezenje, in kranje z garancijo 25 let. Skrajno ugodne cene od lir 10.000 naprej. Na obroke 50 lir dnevno. Moderniziramo in kupujemo rabljene stroje po ugodnih cenah. Brezhibna popravila vsakršne vrste strojev izvršuje specialist za najboljše nemške znamke. Prodajamo omarice za stroje in sestavne dele za kakršno koli vrsto stroja, električne motorje, svetilke itd. itd.

Staroznana trrdka Tuliak vam nudi najboljše jamstvo
TRST, Ul. della Guardia 15 - Tel. 95089

Mizarska delavnica

TAVČAR FRANC

Trst, Ul. sv. Frančiška 22

Kitajci so umaknili del svojih čet v Mandžurijo?

Precejšnji boji na srednjem odseku - Van Fleet obiskal bojišče

KOREJSKO BOJIŠČE, 28. — Kitajci so danes napadli s precejšnjimi silami na vsem srednjem bojišču. Njih napadi so bili v pričetku tako odločni, da je bilo mogoče skoraj reči, da bodo imeli tudi uspeh. Vendar se to ni zgodilo.

Zaradi teh napadov so že razbirali vesti o tem, da Kitajci in Severnokorejci malijo na novo ofenzivo proti jugu. O njej kroji veliko nasprotujočih si vesti. Ravno nasprotno pa so danes izjavili v Tokiju višji častniki, ki so prepričani da so baje Kitajci v zadnjem času umaknili v Mandžurijo velik del svojih sil. Na Koreji naj bi imeli sedaj samo eno tretjino tistih čet, s katerimi so tam razpolagali ob koncu aprila. Temu zmanjšanju števil kitajskih oddelkov je pripisali vsaj delno tudi njih velike izgube v zadnji ofenzivi, dodajajo pa, da so umaknili tudi dele oddelkov, ki so usli udarcem sil OZN.

V aprilu so imeli Kitajci na Koreji približno 700.000 mož, sedaj pa naj bi jih bilo od 200.000 do 270.000. Število Severnokorejcev je ostalo nespre-

menjeno. Računajo jih na 250.000 mož, vstevši gverilce. Častniki dodajajo, da ene vidijo vzroka temu umiku, razen, če ni to politični načrt.

Radio Peking pa je danes razširil vest, ki zgoraj zanika. V svoji oddaji je trdil, da se je akcija za zbiranje denarja za nakup novih letal za kitajske »prostovoljce« tako razširila, da dovoljuje sedaj nakup 1.216 letal, medtem ko bi jih bilo 18. junija mogoče kupiti samo 385. Z nabranimi prispevki bo mogoče kupiti tudi 79 težkih topov in 7 tankov.

Na korejskem bojišču so bili danes hudi boji na frontnem odseku od Pionanga do Jan-guja. Pričetne uspehe Kitajcev so preprečili zavezniški tanki. Skupno s pehoto so najprej napade odbili, nato pa zasledovali Kitajce, ki so krili svoj umik s topniškim ognjem.

Včeršnje poročilo 8. armade pravi, da je bil kitajski napad na področju Kumhve dokončno odbit. Severno-vzhodno od mesta so sile OZN napredovale za 1.500 m v smeri proti Kumson-gu. Na vzhodnem bojišču je bil

kitajski odpor zlasti odločen pri Inje.

Bojišče je danes znova obiskal poveljnik 8. armade, general James Van Fleet. Nj hotel komentirati večeršnjih razgovorov med Gromikom in Kirkom glede povabila, da bi se pogajala poveljnik sil OZN in Severnokorejcev o prenehanju ognja. Izjavil je: »Delam samo po poveljih, ki jih prejmem.«

Na vrhovnem poveljstvu sil OZN v Tokiju tudi nočejo razpravljati o vseh iz Washingtona o ruskih predlogih Ridgway se razgovarja s podtajnikom za vojsko Archiem Alexandrom. Opazovalci so prepričani, da je v kratkem pričakovati nova razvoja položaja.

Iz Washingtona so pa sporočili zanimivo vest. S posebno okrožnico so vojaške oblasti dale nalog tiskovnim častnikom, da ne smejo več članov ameriških vojaških sil imenovati za »GI«, temveč »vojake«.

To »zaradi priznanja dostojanstva borca in tradicije ameriške vojaške službe«.

Izraz »GI« izvira iz začetnih besed »Government Issues (vladni material)«, s katerim označujejo obleko in material, ki ga dobe vojaki.

BUDIMPEŠTA, 28. — Danes je bila izrečena obsodba v budimpeštanskem procesu. Muzsanyi Gyozs je dobil 15 let, Endreydy 14, Kobacs 13, Scsilar in Boszik 10, Farkas 8.



Ameriški admiral Carney pregleduje v Rimu častno četo. General Carney je bil imenovan za poveljnika južnega sektorja atlantskega pakta, ki obsega tudi Italijo. Včeraj je bil za načelnika njegovega glavnega štaba imenovan ameriški general Gavin. Na sliki korako za Carneyem načelnik italijanskega generalnega štaba general Effisio Marras.

Redek primer

CATANIA, 29. — 25. marca je bila pri avtomobilskem incidentu v Actrezzi ranjena v čelo 4-letna Anna Finocchiaro. V bolnici so jo pozdravili, Ker je pa imel otrok močne napade, so pod rentgenskim aparatom ugotovili v glavi nek predmet. Operirali so jo in našli v glavi 9 cm dolg ročaj od avtomobila.

Zastrupitev

TARANTO, 29. — V Massafri se je zastrupila 8-letna družina Ferdinanda Brunelle ob zauživanju pokvarjenih slaščic. Njih položaj v bolnici je zelo težak. Umrla je že 3-letna hčerka Marisa.

Aretacija v Marseillesu

MARSEILLE, 28. — Medtem ko se v Italiji nadaljuje proces proti pripadnikom bivše Giulianove tolpe, ki postaja precej dramatičen, javljajo iz Marseillesa, da so tam aretirali 4 glave te tolpe, ki so prišli v Francijo tajno leta 1946. Ti so Antonio Moscato, Giuseppe Camilleri, Pasquale Patti in Rosario Crapanzano.

Zagori so jih v pričakovanju italijanske zahteve, da jih pošljejo v Viterbo.

KINO

V TRSTU

Rossetti 15.30: »Kri in arena« T. Powell, R. Haywort.
Excelsior, 15.30: »Za vedno boš moja«. E. Williams, J. Durante.
Nationale, 15.15: »Medtem ko mesto spi«. R. Conte, C. Gray.
Fenice, 15.30: »Kletka norčev« V. M. Lugin.
Filodrammatico, 16.30: »Koreja v planinah«.
Arcobaleno, 14.30: »Bil-krvoloka« A. Murphy, G. Storm.
Asira Rojan, 15.00: »Prost izhoda« N. Tarant, G. Crococo.
Alabarda, 15.00: »Neprejemljivi skrivnostneza« A. Bach, R. Lupi.
Azzurro, 14.00: »Divji veteri« J. Wayne, P. Goddard.
Garibaldi, 14.30: »Stric Tomove povesti« W. Disney.
Ideale, 15.00: »Napad« V. Mature.
Impero, 15.00: »Dunajska dekle« D. Komar, W. Forst, H. Moser.
Italia, 14.30: »Gorilla slede« (Prizori iz džungle).
Kino ob morju, 15.00: »Nocoj sem zmagal tudi jaz«. R. Ryan, A. Totter.
Marconi, 14.00: »Rdeči sokoli« (Pravo prve noči).
Massimo, 15.00: »Glas v viharju« L. Olivier, M. Oberon.
Novo Cine, 14.30: »Rumenca zastava«. R. Widmark.
Odeon, 14.00: »Gozdni potepuh«, L. Young, W. Holden.
Radio, 15.00: »Ravan smrti«, C. Duvos, R. Cameron.
Savona, 15.00: »Dolina orjakova«. Viale, 14.30: »Gianni in Pinotto med soljenkami«. Komiken film.
Vittoria, 16.00: »Na srebrni rek« E. Flynn, A. Sheridan.
Vittorio Veneto, 14.30: »Roman Teime. Jordanov«.

POLETNI KINO:
Sv. Justi, 21.00: »Grenki riza«. Javni vrti, 20.45: »Cilj - Tokio«. Rojan, 20.45: »Noč v Rimu«. P. Severo, 21.00: »Rešila te bomo«. Brocheita, 20.45: »Notoruss«. I. Bergman.
Ginnastica, 20.45: »Prepovedane sanje«.

RADIO

JUGOSLOVANSKE

CONE TRSTA

PETEK 29.6.1951.

Oddaja v slovensčini:
Poročila ob 7.00, 13.30, 19.30, 23.05 — 7.15 Jutranja glasba 13.45 Poskočne melodije, 14.00 Iz skladb Gajmira Kreka, 14.30 Od včeraj do danes, 14.35 Odločki iz Donizetijevih oper. — 18.00 Richard Strauss: Veselje potegavščine Tilla Eulenspiegla, 18.15 Iz znanstvenega sveta: Kako nastane film, 18.30 Na harmoniko igra Avgust Stanko, 19.00 Poje Sonja Draksler.

Oddaja v italijansčini:
12.00 Simfonična glasba, 12.45 Lahe glasba in pesmi, 13.20 Intermezzo, 20.00 Poje Bruno Pale-si, 20.15 Sindikalni pregled, 20.30 Crni gori, 21.00 Komedia po Crni gori, 21.20 Glasba iz filmov, 22.30 Plesna glasba.

SLOVENIJA

6.15-7.00 Vesel spored s plošč, 12.00 Lahek koncert, 12.40 Za-

po ugodnih cenah
naprodaj v paviljonu
„DOM“
v kopališču Sv. Nikolaj

PREPROGE

in druge predmete domače in umetne
obrti Jugoslavije dobite po ugodnih
cenah naprodaj v jugoslovanskem
paviljonu na TRŽAŠKEM SEJMU

„PAPYROS“

IMPORT
EXPORT

F. CESAR

ZALOGA:
UL. F. SEVERO 10
TEL. 64 53

Usakovršni papir in lepenka

TRGOVINA

Trst, Ul. G. Vasari 10

OGLEJTE!
si naše izložbe.

TREVISANI

Dospela nam je nova
pošiljka spomladan-
skih čevljev za žen-
ske in moške

Pravilnik turnirja v Rio

RIO DE JANEIRO, 28. — Brazilska športna federacija je izdala dokončen pravilnik za tekmovanje »Potkal Risa«.

V primeru neodločenega rezultata ta pravilnik ne pozna pcmavljatja tekem. 1. in 2. mesto v grupah bi v primeru istega števila točk bilo dodeljeno po količniku golov. Isto velja tudi za semifinale. Če bi pa vsaka od enajstoric finalistov dobila po eno ligo, bi se druga tekma podaljšala za trideset minut. Če bi je v tem času ne dobili zmagovalca, bi bili proglašeni za zmagovalca kar obe enajstori.

Vse ekipe so že v Rio. Turnir se začne istočasno v Rio in San Paulu v soboto ob 19.00.

WIMBLEDON

Izpadel tudi Drobny

WIMBLEDON, 28. — Nismo se še opomogli od senzacionalne izločitve Pattya, ko nam je prišla druga še presenetljivejša novica: Anglež Tony Mottram je porzil egipčanskega Čeha Jaroslava Drobnya s 5:7, 6:4, 2:6, 7:5, 8:6. Za drugo presenečenje je poskrbel mladi Italijan Gardini z zmago nad Mulloyem (ZDA) s 7:5, 3:6, 6:4, 6:4. Junior Ham-Richardson, večerajšnji zmagovalac nad Pattym, je izločil v štirih setih Vladimirja Petro-

ŠAH

Danes: Italija - Jugoslavija

Škripci angleških kominformistov

LONDON, 28. — Glasilo kominformistične partije Velike Britanije »Daily Workers« je bilo v veliki zadregi. Jugoslovani so zasedli prva mesta na Stauntonovem turnirju, Lukov pa povrh vsega še mladinsko svetovno prvenstvo. Ker je šah v Angliji zelo popularen se stvari ni moglo preskočiti. Izbrali so si torej drugačno metodo. Rekli so sicer, da je na tekmovalcu zmagal Gijorij, da je drugi bil Pirc, o Lukovu, a nikjer niso omenili narodnosti igralcev.

Danes se začne v Benetkah dvoboj med jugoslovansko in italijansko reprezentanco. Postavi nista še dokončno znani, a bosta sestavljeni iz teh igralcev: Jugoslavija: Gijorij, Matanović, Pirc, Trifunović, Puc, Rabar, Mitlić, Nedeljković, Fu-

derer, Udočič in Lukov. Itali-ja: Paoli, Cistaldi, Napolitano, Giustolisi, Stalda, Scabadac, Primavera, Castiglioni, Staldi in Fletzer.

NEW YORK, 28. — Včeraj zvečer je zapustila domovino skupina 11. ameriških lahko-atletov, ki bodo nastopili v Italiji, Švici, Franciji, Nemčiji in Avstriji.

Zaradi bližanja lahkoatlet-skih tekmovalj vabimo vse one, ki imajo veselje za lahko atletiko, da pridejo na vsakodnevne treninge od 18. ure dalje na stadionu »Prvi maj«.

Danes zvečer je na boksa-skem srečanju v Milanu Trista-can Mitri premagal Chamberau-ja po točkah v 10 rundah.

nasprotnika in nato uporabljal njegovo lice za punching-ball.

Pred dvobojem je Murphy veljal za favorita s sedem proti pet.

Murphy odpravil s k. o. La Motto



MURPHY se je z zmago po-maknil tik pod prestol prvaka.

NEW YORK, 28. — Bob Murphy si je prislužil pravico, da streže po kroni prvaka sred-

nješke kategorije z zmago nad tvojim svetovnim prvakom srednje kategorije Jackom La Motto, katerega je zmrcvaril na tak način, da lahko vzbuja le še pomilovanje.

Pomazan od krvi se je vrnil La Motto po koncu sedme runde v svoj kot in njegovi mena-žerji so s težkim srcem razgla-sili, da se ne počuti preveč dobro.

Prihodnji mesec bo boksal Murphy proti Jou Maximu.

V današnjem meču ni bilo knock-downov, čeprav se je La Motto večkrat sumljivo zibal po silnih levih upercutjih nasprotnika. Tako La Motto tudi v tem njegovem 97. dvoboju ni odulil poda.

Zmaga Murphyju ni bila pre-težka stvar. V tretji in četrti rundi je prejel nekaj trdih udarcev, a se je potem kruto maščeval in dal La Motto eno najhujših lekcij njegove kariere.

S šestimi zaporednimi levimi upercuti je Murphy zmejal



JACK LA MOTTA zadnje čase nima sreče. Prvo je pometla z njim črna furija Ray Robinson, danes pa za spremembo še en belec.

MILAN MARJANOVIĆ: Diplomatska priprava rapalske pogodbe SFORZA CELO IZRABLJA TRŽAŠKE POGROME

Odlomek iz rokopisa III. knjige dokumentarnega dela "Diplomska borba za Jadran 1914-1924"

5 Vse to se je doga-jalo na okupiranem področju, ali pa na področju pod civilno oblastjo Italije, ki ji je tedaj vladal liberalni demokratski in parlamentarni režim Gio-littija, v katerem je bil mi-nister za zunanje zadeve conte Sforza.

Italijanski upravniki po-slov v Beogradu, javlja mi-nistru Sforzi 14. julija 1920, da je pri namestniku zuna-njega ministra v Beogradu protestiral zaradi težkega incidenta v Splitu in nave-dal satifakcije, ki jih za-hteva italijanska vlada. Mi-nister je obetal, da bo pred-ložil zahteve ministrskemu svetu, ki se bo sestel nasled-nji dan in dodal, da vlada ob-žaluje incident in je pod-vzela najstrožjo preiskavo. Dala je nalog, da »krivice pravično kaznujejo«. Pre-iskavo je izvršil tudi ameriški admiral in bodo tudi to

vzeli v obzir. »Minister je dodal - obvešča na koncu odpravnih poslov - da je iz-vedel za težke protisloven-ske akcije v Trstu, do kate-rih je prišlo v znak prote-sta zaradi dogodkov s Spli-tu. Prepričeval me je, da so bili izdani ukrepi, da prepre-čijo morebitne protitalijan-ske manifestacije v Jugosla-viji«.

Iniciativno tožiteljka je pre-vel, kakor vidimo, Italijan namesto Jugoslavan, ki se je moral braniti in obetati pomirjenje.

Sforza je kasneje v ne-kem razgovoru z dopisni-kom »Tribune«, dne 16. 12. 1920 pripovedoval:

»Trumbić je prišel in iz-ra-zil čeljo, da i nadaljevali z razgovori, kj smo jih pri-čeli v Palanži. Jaz sem mu odgovoril, da tudi jaz z njim delim isto željo, toda pod e-nim pogojem: da jugoslovan

ska delegacija ne bi prišla na novo konferenco z namer-o, da ponovno prične raz-pravljati o vprašanju od sa-mega začetka naprej. Treba bi bilo, da pride iskreno in istočasno praktično razpolo-ženo z namenom, da najde e-dino rešitev, ki bi jo mogla Italija sprejeti!«.

Sforza je v Spa prepriče-val Trumbića o »prisrčnih nameni«, vendar je isto-časno izrekel predstavnika-mo Francije in Anglije, Mil-lerandu in lordu Curzonu svojo zaskrbljenost v sploš-nem interesu, zaradi inci-dentov, in spopadov med

Italijani in Jugoslavan, do katerih je prišlo. On javlja iz Spa svojemu odpravniku poslov v Beogradu:

»Obetali so si, da bodo te-legrafirali v Beograd in pri-poročili mir. Gospod Mille-rand mi je dejal, da bi v Beogradu želeli obnovitev razgovorov pričetih v Pal-lanži. Rekel sem, da bi mo-ral Beograd voditi račun o tem, da ne bi mogli ničesar vevti ovirati obnove izmenjav misli o incidentih na mej-i, ki so bili 4. t. m., nedaleč od meje Reke«.

Šest dni kasneje, 13. jul-ija javlja Sforza istemu od-

pravniku poslov v Beogra-du, da mu je prvi tajnik an-gleškega veleposlanstva v imenu odsotnega veleposla-nika, postavil vprašanje: Ali imamo vesti o tem, da d'Annunzio ali kdo drugi pripravlja vse potrebno za akcijo v Crni gori in v Al-baniji in dodal, da bi bri-lantska vlada smatrala pre-mike nerednih čet v tej sme-ri za zelo težko zadevo. Sfor-za je odgovoril, da mu s njegove strani ni o tem ni-česar znanega.

Italijanskemu veleposlan-i-ku v Londonu je brojavil Sforza 18. julija: »Vaša

ekscelencija bo hitro priporo-čila vladi, da izvrši pritisk v Beogradu, da ne bi pričeli z nepredurnostmi. Jezik, ki ga je uporabil gospod Ves-nič izdaja, da tam obstajajo ljudje, ki si ustvarjajo ilu-zijo, da se sme nekaznovano tvegati »osare impunemen-te«. Jasnjo je, da v Beo-gradu niso razumeli razlo-gov za naše pomirljivo sta-lišče v Albaniji. Dogodki v Trstu so boleli, vendar ne bi do njih prišlo, če ne bi bi-li ogorčenja prebivalstva, ki že več mesecev taka ure-ditve političnega statuta in meje«.

Sforza je pogrome v Trstu na tako lahek način pripo-vedoval in jih celo uporabil kot argument za zavezniške, da bi oni napravili pritisk na Beograd zato, da bi sprejeli tisto ureditev meja, katero je on želel diktirati kot končno. Dogodke v Trstu, početje irenditizma in fa-sizma, početje Glunte — ne samo da so se dogodili v ča-su vlade Giolitija in Sforze — ampak jih je Sforza mini-maliziral in označil kot pri-rodni izraz nestrpnosti pre-bivalstva, ki čaka novo ure-ditev in meje.

V italijanskem senatu se

je 15. julija končala debata o vladni politiki. O jadranskem vprašanju so bili naj-važnejši govori generala Ca-viglie, admirala Taona de Revela in Scialoe. Taon de Revel, je v svojem dolgem govoru zahteval popolno iz-vajanje londonskega pakta, razen tega pa se Reko in branil svojo politiko. Del njegovega govora pa je po-trebno se posebej poudariti. On je dejal:

»Jadransko vprašanje je komplicirano vprašanje. Nje-govi razni deli se ne morejo brez nevarnosti oddeliti e-den od drugega. Reka, Dal-macija, Crna gora in Alba-nija so deli istega vprašanja in bilo bi nevarno hoteti reševati en njegov del, ki ne odvisi od ostalih. Zato bi že-lel, da se v Albaniji napravi resna odpoved o abdikaciji, o Valoni naj niti ne govi-rim, ker našo pravico nanjo ne more nihče osporavati

(Zivahno odobranje). Prav tako moramo imeti nepre-stano pred očmi položaj Cr-ne gore, kajti rešitev jadranskega vprašanja je lah-ko različna glede na to, ali je Crna gora priznana ali ne kot neodvisna drža-va. Moram priznati, da črno-gorskega vprašanja mirovna konferenca ni rešila, med-tem ko so tam bili menja, da je to vprašanje rešeno. Uspeo mi je dokazati, da mednarodna rešitev črno-gorskega vprašanja ni bila takšna, kakor je bilo treba«.

To je bila najvažnejša kompetentna izjava, ki je bila izrečena v zadnjem ča-su o Crni gori, kajti to re-zervo so v Rimu še vedno držali za skrajni slučaj, kot edino sredstvo, da bi dobili demilitarizacijo in gospo-darstvo vpliv na jadransko železnico, če bi se ta želez-nica končala pri Skadru.

(Nadaljevanje sledi.)